

UAExperts

Соціально-правовий
дискурс

EMPOWERING
WOMEN

В номері:

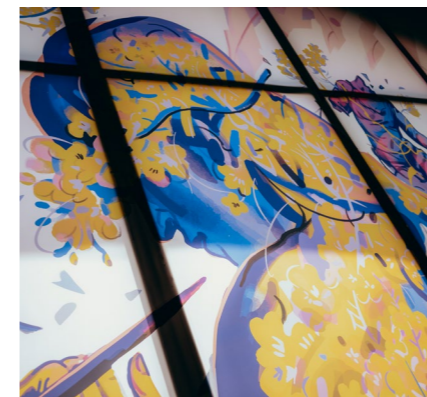
Оксана Жолнович
«Україна, в якій хочеться жити: презентовано демографічну стратегію 2040»

«Євроінтеграційний вектор освітньої дипломатії», інтерв'ю з **Ксенією Смирною**

«Захист персональних даних в Україні», інтерв'ю з **Юлією Деркаченко**

ПРЕСКОНФЕРЕНЦІЯ до 19 червня, Міжнародного дня боротьби з сексуальним насильством пов'язаним з військовим конфліктом (СНПК)

II етап національної кампанії «ЧУЙНІСТЬ ПЕРЕМАГАЄ НАСИЛЬСТВО. ЗРОБИ КРОК»
Регіональні заходи

МІЖНАРОДНИЙ ФОРУМ «Людський капітал — основа національного євроінтеграційного процесу і сталого відновлення»

«UA Experts: Соціально-правовий дискурс»

Ідентифікатор медіа – R30-01226 згідно з Реєстром суб'єктів у сфері медіа (Ухвалено рішенням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення від 31.08.2023 № 796)

Засновник — Громадська організація «Союз експертів по боротьбі з корупцією» (UA Experts)

Головний редактор – Сергій Ніжинський
Редактор – Оксана Ушакова
Головний дизайнер – Юлія Ніжинська
Дизайнер – Юлія Урсул
Літературний редактор – Оксана Хомяк
Періодичність виходу – щоквартально
Адреса редакції: 01001, м. Київ, вул. Трьохсвятительська, 11В
Тираж 7 000 примірників
Друк – Типографія «Вістка»

Адреса для листування: info@ua-experts.org

Фрацив'ір Анна
«Лідерство як інструмент європейської інтеграції та відновлення України»

Сергій Ніжинський
«UA EXPERTS Leadership Club – нове покоління лідерів для сильної та незалежної України»

Анна Крижанівська
«Бути лідером у своїй Державі»

Новини

ФОРУМ

Делегація України провела панельну дискусію на тему «Demographic Resilience and Sustainable Development at Challenging Times» під час робочого візиту до Організації Об'єднаних Націй.

Спікерами виступили:

- Дар'я Марчак, Перша заступниця Міністра соціальної політики України;
- Торбйорн Петтерссон, заступник Генерального директора Шведського агентства з питань міжнародної співпраці та розвитку (SIDA);
- Флоренс Бауер, Регіональний директор Фонду ООН у галузі народонаселення (UNFPA);
- Олексій Бузу, Міністр праці та соціальних питань Республіки Молдова;
- Бенджамін Аїя, Міністр у справах гендеру, дітей та соціального захисту Південного Судану;
- Чернор Бах, Міністр інформації та громадянської освіти Сьєрра-Леоне;
- Хорхе Аранда, заступник Постійного представника Португалії в ООН.

Під час панельної дискусії українська делегація представила демографічну стратегію України, розроблену Міністерством соціальної політики України.

Сайд-івент був організований урядами України і Швеції за участі Фонду ООН у галузі народонаселення в Україні (UNFPA Ukraine).

СПІВПРАЦЯ

9 травня 2024 року ГО «UA Experts» підписала меморандум про співпрацю із Українським національним офісом інтелектуальної власності та інновацій.

Головною метою співпраці є консолідація зусиль, необхідних для впровадження найкращих стандартів і практик щодо підвищення культури інтелектуальної власності, розбудови практик доброчесності та протидії корупції, а також фахове та експертне посилення євроінтеграційних процесів в Україні.

Основні аспекти співпраці:

- здійснювати заходи підтримки євроінтеграційних процесів в Україні, зокрема в межах виконання рекомендацій Європейської Комісії, представлених у звітах про прогрес України;
- розбудовувати культуру інтелектуальної власності та в цілому ІР сферу;
- підвищувати рівень обізнаності громадськості щодо загроз, які становлять явища контрафакту та піратства в сфері порушення прав інтелектуальної власності;
- розбудовувати практики доброчесності та протидії корупції у сфері інтелектуальної власності;
- здійснювати дослідження та гармонізацію провідних європейських практик в сфері інтелектуальної власності та її місця у політиці, економіці, безпеці та обороні, а також щодо міжнародних відносин та питань наближення законодавства до acquis ЄС.

Сергій Ніжинський, голова «UA Experts», акцентував увагу на активній ролі громадського сектору на шляху євроінтеграції України та поділився багаторічним успішним досвідом ГО «UA Experts».

«Підвищення культури ІР у суспільстві є нашим пріоритетом. [...] Саме тому ми докладаємо максимум зусиль аби поглиблювати культуру доброчесності спільно з нашими партнерами», – зазначила очільниця ІР офісу Олена Орлюк.

Новини

UA EXPERTS LEADERSHIP

Члени UA Experts Leadership Club узяли участь у заході «Промодень на публічній службі», організований Національним агентством України з питань державної служби (НАДС) у співпраці із Програмою розвитку ООН в Україні (UNDP Ukraine).

Окрім панельної дискусії про залучення молоді та ветеранів на публічну службу, відбулася вікторина на тему публічної служби із пам'ятними призами для учасників заходу.

Його з нетерпінням чекали всі учасники, адже під час цієї активності представники різних установ розповіли про можливості стажування та проходження практики в їх установах.

КОНКУРС СТАТЕЙ

Проведено конкурс статей серед учасників Програми менторства для інклюзивного відновлення та розвитку людського капіталу «Менторство для лідерів: європейська інтеграція та відновлення України».

Під час міжнародного форуму «Людський капітал – основа національного євроінтеграційного процесу і сталого відновлення» відбулося нагородження переможців конкурсу статей «Лідерство як інструмент європейської інтеграції та відновлення України».

Конкурс проводився серед учасників Програми менторства для інклюзивного відновлення та розвитку людського капіталу «Менторство для лідерів: європейська інтеграція та відновлення України».

Метою конкурсу стало стимулювання активної молоді до роздумів на тему лідерства та пошуку майбутніх лідерів, які братимуть участь у процесах державотворення та відновлення країни.

За результатами конкурсу переможцями стали:

- **Анна Фрацивір** (студентка 4 курсу ОП «Міжнародні комунікації» Навчально-наукового інституту міжнародних відносин КНУ ім. Т. Шевченка), робота якої буде надрукована у віснику «UA Experts»;
- **Гліб Цуканов** (студент 1 курсу ОП «Міжнародне право» Навчально-наукового інституту міжнародних відносин КНУ ім. Т. Шевченка),
- **Гліб Жаров** (студент 2 курсу ОП «Міжнародне право» Навчально-наукового інституту міжнародних відносин КНУ ім. Т. Шевченка).

Україна, в якій хочеться жити: презентовано демографічну стратегію 2040

22 квітня 2024 року відбувся форум «Демографічне майбутнє України», організований Міністерством соціальної політики України, Фондом ООН у галузі народонаселення в Україні (UNFPA Ukraine) та ГО «UA Experts».

Було обговорено демографічні виклики України та можливі шляхи їх подолання задля досягнення демографічної стійкості України до 2040 року. У заході взяли участь понад 100 осіб: представники Уряду, народні депутати України, експерти, представники міжнародних організацій.

Перед Україною стоїть низка суттєвих демографічних викликів, значно посилених війною. Серед них — скорочення чисельності українців, масова міграція та внутрішнє переміщення населення, зростання чисельності людей з інвалідністю, низька народжуваність, високий рівень передчасної смертності тощо.

«Побудувати демографічне майбутнє України — непроста справа. Але це визначальний напрямок політики, який буде формувати нашу країну як цілісну державу. Сьогодні перед Україною стоїть багато викликів. Ми повинні одночасно рухатися у всіх напрямках: піднімати народжуваність, підтримувати сім'ї, підвищувати якість життя, повертати мігрантів, будувати інклюзивне суспільство тощо. Разом з тим, нам важливо і сформувати ідею — мрію про країну, в якій хочеться жити і яку хочеться будувати. Мрію, яка би стала безумовним об'єднаним фундаментом для нас всіх. І тільки тоді ми зможемо зробити наш квантовий стрибок. І тільки тоді для багатьох українців обирати Україну своїм домом — стане суттєвою мотивацією», — говорить Оксана Жолнович, Міністерка соціальної політики України.

Оксана Жолнович
Міністерка соціальної політики України

«Україна — країна з величезним потенціалом. Сьогодні ми говоримо про те, як побудувати країну, в якій хочеться жити. Це створення середовища, де люди можуть реалізувати свій потенціал, де молодь впевнена у своєму майбутньому у мирній, процвітаючій Україні. Зрозуміло, що через війну зараз існують серйозні обмеження для реалізації цього бачення. Але є багато того, що можна зробити, незважаючи на несприятливі обставини, і ми як UNFPA готові підтримати вас у цьому починанні», — зазначила Флоренс Бауер, Регіональна директорка UNFPA, Фонду ООН у галузі народонаселення в Східній Європі та Центральній Азії.

Мета Міністерства соціальної політики — забезпечити формування цілісної демографічної політики, яка дозволить підвищити рівень народжуваності, зменшити рівень передчасної смертності, створити умови для повернення до нашої країни мігрантів, як до країни, в якій хочеться жити.

З цією метою Міністерство, спільно з широким колом експертів, урядових та неурядових організацій, розробило проєкт Стратегії демографічного розвитку України до 2040 року, яку було презентовано на форумі «Демографічне майбутнє України».

Стратегія демографічного розвитку України передбачає комплексний підхід, спрямований на реалізацію як галузевих політик, орієнтованих на підвищення народжуваності, подолання передчасної смертності та забезпечення міграційного приросту населення, так і на створення достатніх наскрізних умови для комфортного життя громадян в Україні.

Загальне завдання Стратегії демографічного розвитку України — забезпечити демографічну стійкість України, що означає здатність населення України відповідати на демографічні виклики, підтримувати своє довгострокове відтворення та підвищення загальної якості життя громадян як передумови для покращення демографічної ситуації в Україні. Ознайомитись із проєктом Стратегії можна на сайті Мінсоцполітики. Пропозиції та коментарі до проєкту Стратегії можна надіслати на електронну адресу: strategy@mlsp.gov.ua. Після доопрацювання за результатами консультацій проєкт Стратегії буде поданий на розгляд Уряду.

Головними спікерами Форуму були: Оксана Жолнович, Міністерка соціальної політики України, Юлія Соколовська, Заступниця Керівника Офісу Президента України, Віктор Ляшко, Міністр охорони здоров'я України, Михайло Радучкий, Голова Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування, Флоренс Бауер, Регіональна директорка Фонду ООН у галузі народонаселення (UNFPA) в країнах Східної Європи та Центральній Азії.

Модератором події виступив Валерій Пекар, викладач Києво-Могилянської академії та Львівської бізнес-школи Українського католицького університету (УКУ), громадський діяч і письменник.

ДЕМОГРАФІЧНЕ МАЙБУТНЄ УКРАЇНИ:

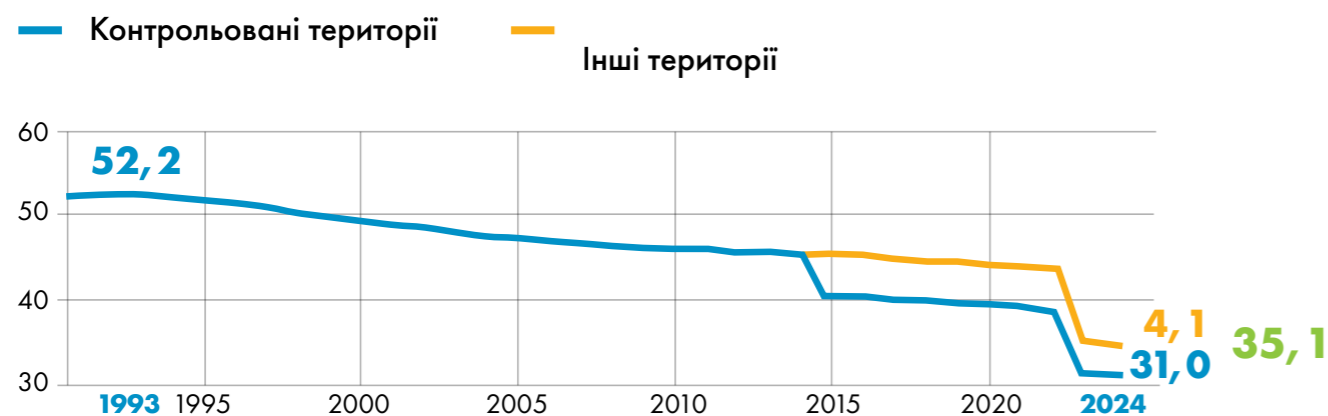
Стратегія стійкості та відновлення

Населення України скорочується

Розподіл населення України станом на 2024 р.

Населення України 1991-2024 рр.

Джерела: Інститут демографії та соціальних досліджень, Центр економічної стратегії

Демографічні виклики перед Україною

- Збройна агресія РФ проти України
- Швидке скорочення чисельності населення
- Критично низький рівень народжуваності
- Погіршення стану здоров'я населення
- Зростання чисельності людей з інвалідністю
- Високий рівень передчасної смертності
- Масова еміграція та внутрішнє переміщення населення
- Незаконне вивезення громадян України
- Демографічне старіння

Українців народжується менше

НАРОДЖУВАНІСТЬ В ОКРЕМИХ КРАЇНАХ ТА РЕГІОНАХ

Нігер	6,7
Чад	6,1
ДР Конго	6,1
- Світ	2,3
- Норма відтворення	2,2
120. Франція	1,8
142. США	1,7
- Європейський Союз	1,5
190. Польща	1,3
200. Мальта	1,1
201. Сингапур	1,0
202. Україна	0,9
203. Гонконг	0,9
204. Південна Корея	0,7

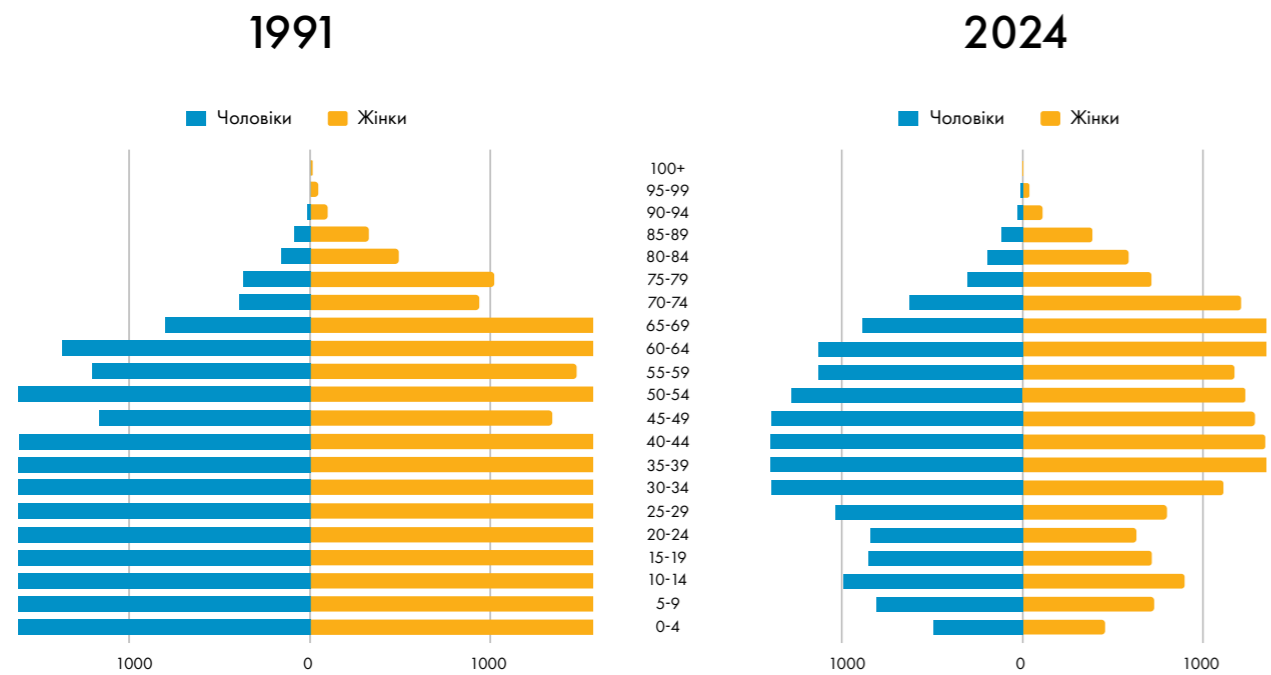
ПРИЧИНИ НИЗЬКОЇ НАРОДЖУВАНОСТІ

- Російська агресія
- Значна кількість громадян за кордоном
- Відсутність належних соціально-демографічних умов
- Старіння нації
- Дисбаланси статево-вікового розподілу

*Коефіцієнт фертильності – число дітей, народжених однією жінкою за свій репродуктивний період

Джерела: UNFPA, статистичні агенції України, Сингапуру, Гонконгу, Південної Кореї, оцінки і розрахунки Центру економічної стратегії, Інституту демографії та соціальних досліджень

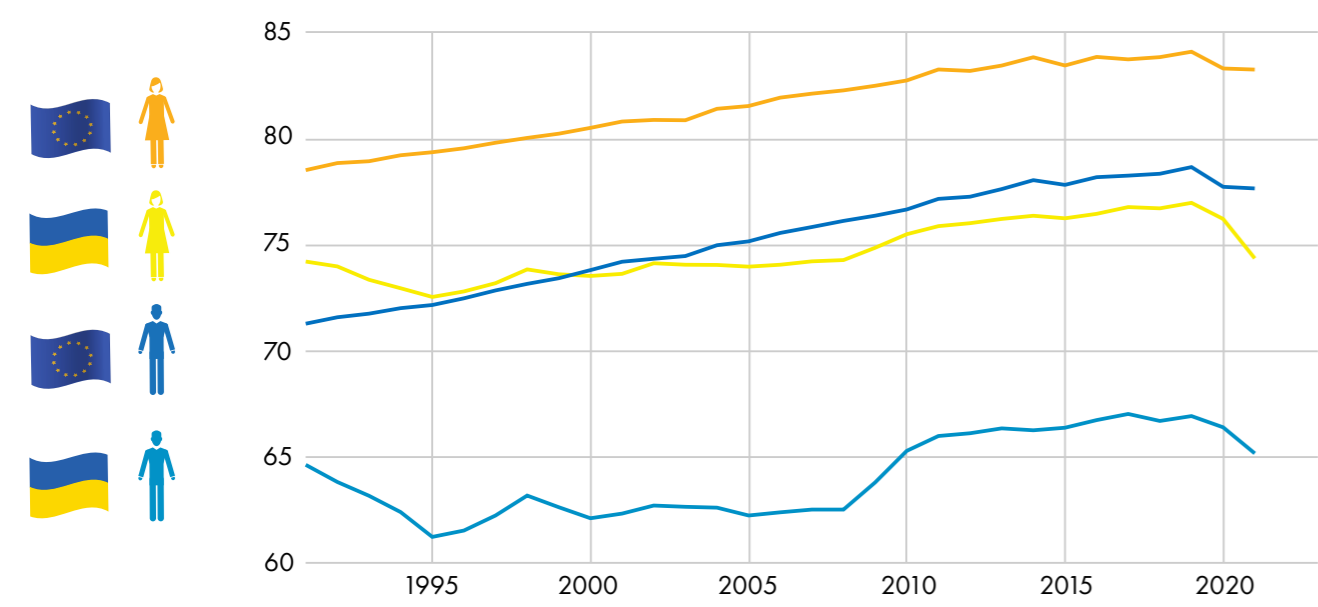
Населення України старішає

На території України в кордонах 1991 року кількість народжених та коефіцієнт народжуваності впали до найнижчих рівнів за всю історію спостережень. У 2023 році в Україні народилися 187 тис. дітей.

Українці живуть менше ніж громадяни ЄС

Середня очікувана тривалість життя при народженні

У 2021 році розрив між очікуваною тривалістю життя серед жінок та чоловіків досяг мінімуму за часи незалежності – 9,2 роки, але залишається одним з найвищих у світі (вище – лише у 5 країнах)

Однією з причин гендерного розриву є високі рівні передчасної смертності серед чоловіків – у деяких вікових категоріях втричі вищі, ніж серед жінок

Відсутні достовірні оцінки середньої очікуваної тривалості життя в Україні за 2022-2023 роки

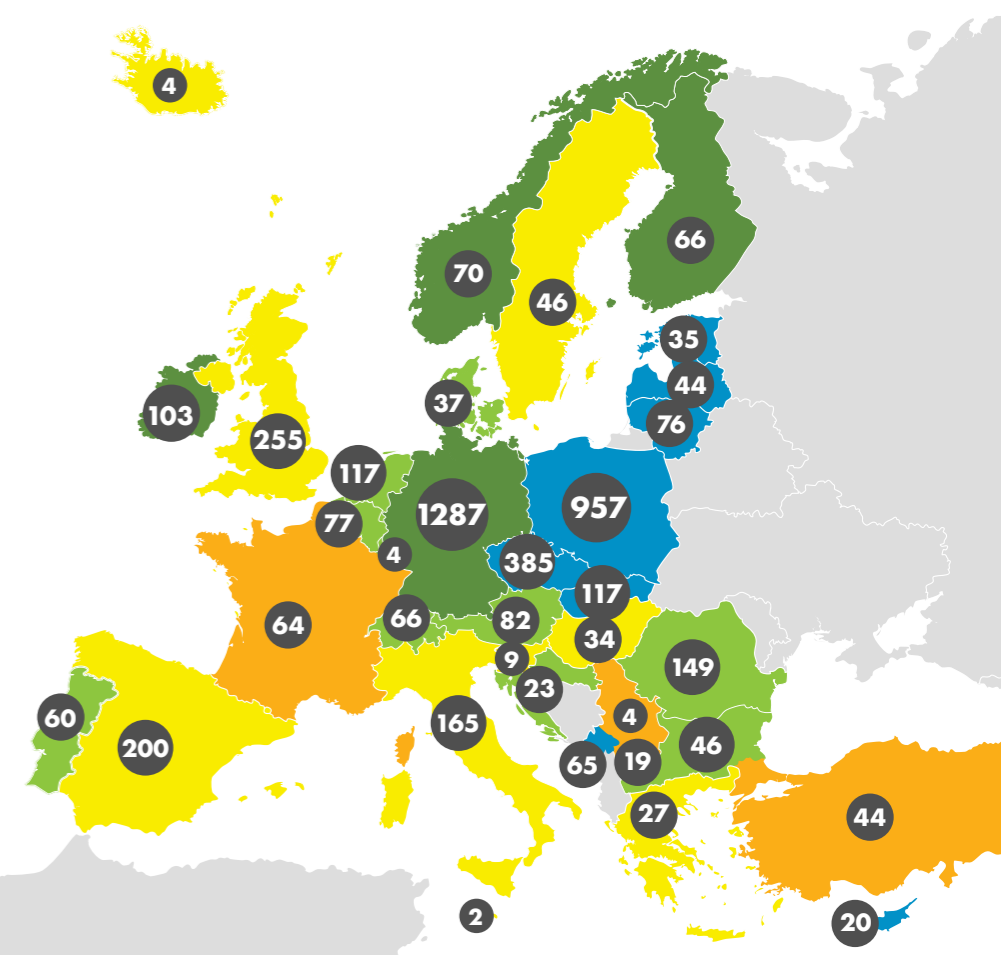
Джерело: Держстат

Українці за кордоном

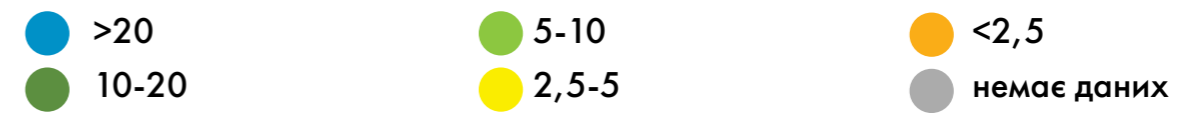
Громадяни, які перемістилися з України та перебували під тимчасовим захистом (окрім громадян країн ЄС) станом на лютий 2024 року

Всього в ЄС, тис. осіб 4235

В середньому по ЄС, на 1000 осіб 9,4

Переселенців з України на 1000 населення

Демографічні цілі України

- ✓ Покращення якості життя в Україні: Україна – країна в якій хочеться жити!
- ✓ Створення умов для підвищення народжуваності та підтримка сім'ї
- ✓ Зниження передчасної смертності
- ✓ Міграційний приріст населення
- ✓ Оптимальне розміщення населення на території країни
- ✓ Адаптація до демографічного старіння та створення умов для активного довголіття

Країна, в якій хочеться жити

Цілі:

1 Народжуваність, сім'я, діти

- Популяризація сімей з 2-3 дітьми
- Створення умов для повернення в Україну
- Створення середовища, дружнього для сімей з дітьми
- Комплексна підтримка для сімей з дітьми до досягнення ними повноліття
- Фізична та психологічна безпека дітей
- Гарантоване задоволення базових освітніх, медичних та соціальних потреб
- Поєднання батьківства і роботи
- Підвищення економічної самодостатності сімей
- Створення умов для виховання всіх дітей у родині

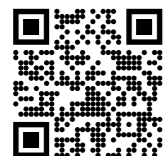
2 Зниження передчасної смертності

- Поліпшення загального стану здоров'я населення
- Підвищення доступності та якості медичної допомоги
- Профілактика хвороб замість екстреного лікування
- Збереження гідності та якості життя у період хвороби та лікування
- Адаптація сфери послуг для людей з інвалідністю
- Активне довголіття
- Поширення здорового способу життя та зменшення шкідливих залежностей

3 Забезпечення міграційного приросту населення

- Зменшення відтоку громадян та сприяння поверненню з-за кордону
- Залучення до України представників діаспори та закордонних українців
- Залучення іноземних мігрантів для задоволення потреб ринку праці, які неможливо задовольнити внутрішніми ресурсами
- Спрощення процедури набуття громадянства українцями, які проживають за кордоном
- Впровадження політики національної ідентичності серед українців за кордоном

Більше інформації на сайті за QR-кодом:

Євроінтеграційний вектор освітньої дипломатії

Інтерв'ю з проректоркою з міжнародного співробітництва Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктором юридичних наук, професором, членкинею Комісії з правової реформи при Президентові України Ксенією Смирною.

Що означає європейська інтеграція України для Вас, для колективу Київського національного університету?

Європейська інтеграція України – це в першу чергу запровадження європейських стандартів в державну політику, правову і економічну системи, в суспільне життя та психологію суспільства.

Для колективу нашого університету реалізація європейського вибору України є віддзеркаленням та одночасно динамічним інтегруванням до стандартів і підходів європейського освітнього простору. За результатами плідної професійної роботи в галузі науки й освітньої діяльності накопичено важливий досвід у зазначеній сфері. Але інтеграція України в європейський освітній простір в умовах воєнних дій потребує нових підходів до академічних обмінів, нових форм колаборацій, вирішення проблеми юридичного визнання дипломів українських вузів у країнах Європейського Союзу, створення умов адаптування законодавства України до вимог Євросоюзу, підготовки фахівців, спроможних захистити інтереси країни у жорстких умовах воєнних дій агресора в Україні. Колектив університету посилено працює в цьому напрямі.

Які основні досягнення можна виділити у процесі євроінтеграції української освіти?

На сьогодні євроінтеграційні процеси у сфері освіти в нашій країні знаходяться на досить активному етапі розвитку. Ключовим моментом є те, що Україна успішно інтегрувалася у Болонський процес, це дозволило адаптувати нашу систему вищої освіти до європейських стандартів, сприяючи підвищенню якості освіти та збільшенню мобільності студентів і викладачів. Участь у програмі Еразмус+ значно розширила можливості для студентів, викладачів та адміністративного персоналу у сфері академічної мобільності та обміну досвідом з європейськими партнерами. Поступове налагодження партнерських відносин з провідними європейськими

Ксенія Смирнова,
проректорка з міжнародного співробітництва Київського національного університету імені Тараса Шевченка

вишами сприяє розвитку спільних наукових проєктів, програм подвійних дипломів та підвищенню якості наукових досліджень. Відбувається поступова адаптація навчальних програм до європейських стандартів, що включає запровадження нових дисциплін, розвиток навичок критичного мислення та інноваційних методів навчання.

Парламент у другому читанні ухвалив законопроект № 9432 щодо застосування англійської мови в Україні. Цей крок наближає Україну до членства в Європейському Союзі та сприяє підвищенню конкурентоспроможності українського бізнесу, науки, освіти та органів влади. Відтепер англійська набуває статусу мови міжнародного спілкування в Україні. Тому підвищення рівня володіння іноземними мовами серед студентів та викладачів сприяє їхній більш успішній інтеграції у міжнародне академічне середовище.

Повномасштабне вторгнення РФ в Україну призвело до інтенсифікації академічної мобільності як серед студентів, так і викладачів. І, якщо у перші місяці цей процес мав хаотичний характер, то далі нам вдалося впорядкувати та систематизувати роботу в цьому напрямі. Збільшення кількості програм обміну та стажувань як для студентів, так і для викладачів дозволяє отримувати безцінний досвід та знання, які вони привозять назад до країни.

Ці досягнення є важливими кроками на шляху до повної інтеграції нашої освітньої системи з європейською, сприяючи підвищенню якості освіти та розширенню можливостей для наших студентів та науковців.

Як відбувається зміцнення євроінтеграційного вектору в Університеті Шевченка?

Університет залучений до дослідницьких проєктів, які фінансуються Європейським Союзом. Це включає участь у програмах Horizon 2020 та Erasmus+, що сприяє розвитку наукових досліджень і академічної мобільності. Цей напрям активно реалізувався через роботу Центру Досконалості Жана Моне та мережі Жана Моне.

Центр Досконалості Жана Моне – це осередок компетентностей і знань, що пов'язані з ЄС, який акумулює досвід і компетентності висококваліфікованих експертів і має на меті сприяння взаємодії і творення синергії між різними навчальними дисциплінами та ресурсами, що стосуються європейських студій, а також започаткування міжнародної транснаціональної співпраці та зміцнення структурних зв'язків з академічними закладами в інших країнах. Центр є відкритим для громадянського суспільства. Центр досконалості Жана Моне відіграє важливу роль у залученні до європейських студій студентів тих факультетів, які зазвичай не стикаються з питаннями Європейського Союзу, а також політиків, державних службовців, організованого громадянського суспільства та громадськості в цілому.

Співпраця та стратегічне партнерство з провідними європейськими університетами і інституціями дозволяє студентам і викладачам брати участь у програмах академічного обміну. Партнерство з такими установами, як Коледжем Європи в Натоліні (Польща), Католицьким університетом Левена (Бельгія), Гентським університетом (Бельгія), Університетом Саарланду (Німеччина), налагоджені зв'язки з ключовими інституціями з ЄС, вивчення досвіду країн ЄС з останніх хвиль розширення. Всі ці напрацювання закладають основу для включення досвіду наших партнерів для наших освітніх програм.

Університет регулярно організовує семінари, конференції та круглі столи, присвячені питанням європейської інтеграції. Це дозволяє залучати провідних експертів і політиків для обговорення актуальних проблем та обміну знаннями. Окрім цього, створені спеціальні сертифікаційні програми Training European Studies EU2U на базі Центру європейської освіти, що надають додаткові можливості для поглибленого вивчення окремих аспектів європейської інтеграції.

Такі ініціативи і досягнення підтверджують високий рівень підготовки фахівців у сфері європейської інтеграції та сприяють зміцненню позицій університету

на міжнародному рівні. Таким чином, завдяки тісній співпраці з європейськими інституціями та постійному вдосконаленню навчальних програм, наш університет продовжує зміцнювати свої позиції як лідер у підготовці фахівців з європейської інтеграції.

Якою Ви бачите роль (реальну і бажану) України в загальноєвропейських політичних, економічних та суспільних процесах Європи після відновлення?

Безпрецедентні виклики, пов'язані з післявоєнним відновленням України, та загроза з боку Росії для європейської безпеки вимагають нових підходів до визначення ролі і місця України в Європі.

В Україні мають відбуватися процеси не просто відновлення, а трансформації, яка буде якісною, якщо зміни будуть масштабними та рішучими. Вступ до ЄС та трансформація мають відбуватися не просто паралельно, це має бути єдиний інтегрований процес під спільним керівництвом України та ЄС. Такий підхід зможе забезпечити розбудову інституційної спроможності України у період повоєнного відновлення та нарощення досвіду (наприклад, спрямування груп вузьких спеціалістів для роботи в українських органах влади на постійній основі), а також інтегрувати українські інституції з установами ЄС. Організація відбудови має передусім виправити обмежену інституційну спроможність України та забезпечити прозорість та ефективність процесу.

Україна в майбутньому може стати важливим фактором безпеки для Європи саме в плані геополітичному, зважаючи, що вона має свої північні кордони з країнами, які ніколи не ввійдуть в Європейський Союз. І таким чином вона може забезпечувати максимально ефективну позицію Європейського Союзу з точки зору безпеки розвитку не тільки європейської спільноти, але й взагалі в цілому світової безпеки. Україна внесе свій вагомий внесок і тими особливими ресурсами, які зараз отримують стимул для свого розвитку: найперше це аграрна сфера та інші. Кооперація з Україною для Європи є надзвичайно бажаною при умові, що стандарти такої кооперації будуть відповідати стандартам сучасного європейського розвитку.

Важливою особливістю нинішнього етапу євроінтеграції є нова якість відносин Україна-ЄС, що обумовлено набуттям Україною кандидатського статусу, безпрецедентною інтенсивністю контактів на високому та вищому рівнях, високим рівнем довіри, лібералізацією торгово-економічних відносин, спільним протистоянням російській експансії. Саме політико-дипломатична підтримка, військово-технічна, фінансово-економічна, гуманітарна допомога країн ЄС є критично важливими для України не тільки в умовах війни, але і у період відновлення.

Яку роль відіграє освітня дипломатія у формуванні позитивного іміджу нашої країни на міжнародній арені?

Освітня дипломатія відіграє ключову роль у формуванні позитивного іміджу нашої країни на міжнародній арені. Впровадженню міжнародних стандартів у нашій освітній системі, що підвищує її якість і конкурентоспроможність. Це

допомагає формувати позитивний образ країни як місця з високим рівнем освіти.

Завдяки програмам обміну та співпраці з іноземними університетами студенти та викладачі нашої країни мають можливість навчатися і працювати за кордоном, представляючи нашу країну на міжнародному рівні. Це створює мережу українських амбасадорів, які сприяють формуванню позитивного іміджу нашої держави.

Висока якість освіти та активна промоція наших навчальних закладів за кордоном сприяє залученню іноземних студентів. Це не лише приносить економічні вигоди, але й зміцнює культурні зв'язки і сприяє формуванню позитивного іміджу нашої країни серед іноземних громадян.

Участь у спільних наукових дослідженнях та проєктах з іноземними партнерами підвищує наукову репутацію країни, демонструючи її вклад у глобальний науковий прогрес і технологічні інновації.

Освітня дипломатія сприяє культурному обміну, що допомагає краще зрозуміти і прийняти культурні особливості нашої країни за кордоном. Це зміцнює взаєморозуміння та повагу між народами. Освітня спільнота активно бере участь у міжнародних конференціях, виставках, семінарах, де презентують національні досягнення в галузі науки, технологій та культури. Це сприяє покращенню іміджу країни як держави з високим рівнем інтелектуального та культурного розвитку. Освітня дипломатія є важливим інструментом м'якої сили, яка допомагає досягати міжнародних цілей без застосування жорстких методів. Це включає просування розвитку українистики (українських студій) за кордоном – забезпечення міжнародних ЗВО освітніми та навчальними матеріалами про українську мову, культуру, історію, науку культури, мови, наукових ідей та цінностей нашої країни. Університет активно працює у цьому напрямі.

В Університеті функціонує більше 35 регіональних центрів із вивчення мови, культури, політики. Університет активно залучає науково-педагогічних працівників до впровадження освітніх програм з української мови в університетах Німеччини, Іспанії, Італії, Швеції, Великої Британії, США, Нідерландів, Словаччини, Литви, Хорватії, Туреччини, Чехії.

Українські студії вже запроваджено в Лундському університеті (Швеція), Гранадському університеті (Іспанія), Братиславському університеті імені Коменського (м. Братислава) та Університеті Костянтина Філософа в Нітрі (Словаччина), Загребському університеті (Хорватія), Кільському університеті імені Крістіана Альбрехта, Грайфсвальдському університеті (ФРН), Амстердамському університеті (Нідерланди), Університеті імені Адама Міцкевича у Познані (Польща), Единбурзькому університеті (Велика Британія), Мессінському університеті (Італія).

Університет нещодавно виграв два проєкти Німецької агенції академічних обмінів DAAD для створення центрів українських студій на базі Університету Регенсбургу та Університету Віадрина міста Франкфурт-на-Одері (ФРН); запроваджено унікальні сертифікатні програми в форматі онлайн з вивчення української мови як іноземної, зокрема з методикою викладання: «Українська мова (для іноземців)», «Методика навчання української мови як іноземної», «Українські студії (для іноземців)», «Українська культура

(для іноземців)», «Україна та європейські сусіди: історія і сучасність (для іноземців)».

Запровадження українистики за кордоном сприяє зближенню країн та розумінню української культури й історії в міжнародному контексті як важлива складова діалогу між культурами та співпраці в галузі освіти й науки.

Які основні виклики стоять перед системою освіти в Україні в контексті євроінтеграції, і які заходи пропонуються для їх подолання?

Одним з головних викликів є недостатнє фінансування освітніх закладів. Для подолання цього виклику необхідно збільшити державні інвестиції в освіту, залучити міжнародні гранти та програми, а також стимулювати приватні інвестиції.

Потрібно забезпечити відповідність навчальних програм та методики викладання європейським стандартам. Це можна досягти через регулярне оновлення навчальних планів, підвищення кваліфікації викладачів та впровадження сучасних технологій у навчальний процес.

Перешкоди для мобільності студентів та викладачів, особливо у військовий стан, включають бюрократичні труднощі, відсутність достатньої кількості програм обміну та недостатнє знання іноземних мов. Для покращення ситуації необхідно спрощувати адміністративні процедури, розширювати участь у міжнародних програмах та посилювати мовну підготовку.

Важливою проблемою є невідповідність національного законодавства європейським нормам та стандартам. Для подолання цього виклику необхідно вдосконалювати законодавство з урахуванням європейських директив та рекомендацій.

Ще одним аспектом є подолання культурних та ментальних бар'єрів серед студентів, викладачів та адміністрації. Це можливо через підвищення рівня обізнаності про європейські цінності та принципи, розвиток міжкультурної компетенції та стимулювання відкритості до міжнародного співробітництва.

Вирішення цих викликів сприятиме ефективній інтеграції нашої освітньої системи у європейський простір, що дозволить підвищити якість освіти та розширити можливості для студентів та викладачів.

Євроінтеграційний вектор освітньої дипломатії фокусується на сприянні співпраці у сфері освіти між європейськими країнами. Він спрямований на підвищення якості освіти, сприяння мобільності студентів і співробітників, а також сприяння культурному взаєморозумінню та обміну. За допомогою таких ініціатив, як Erasmus+ та інших програм, країни спільно працюють над розбудовою європейського освітнього простору, гармонізацією стандартів та сприянням взаємному визнанню кваліфікацій. Такий підхід співпраці зміцнює відносини, сприяє взаємній довірі та просуває цінності миру, демократії та процвітання по всій Європі.

Захист персональних даних в Україні

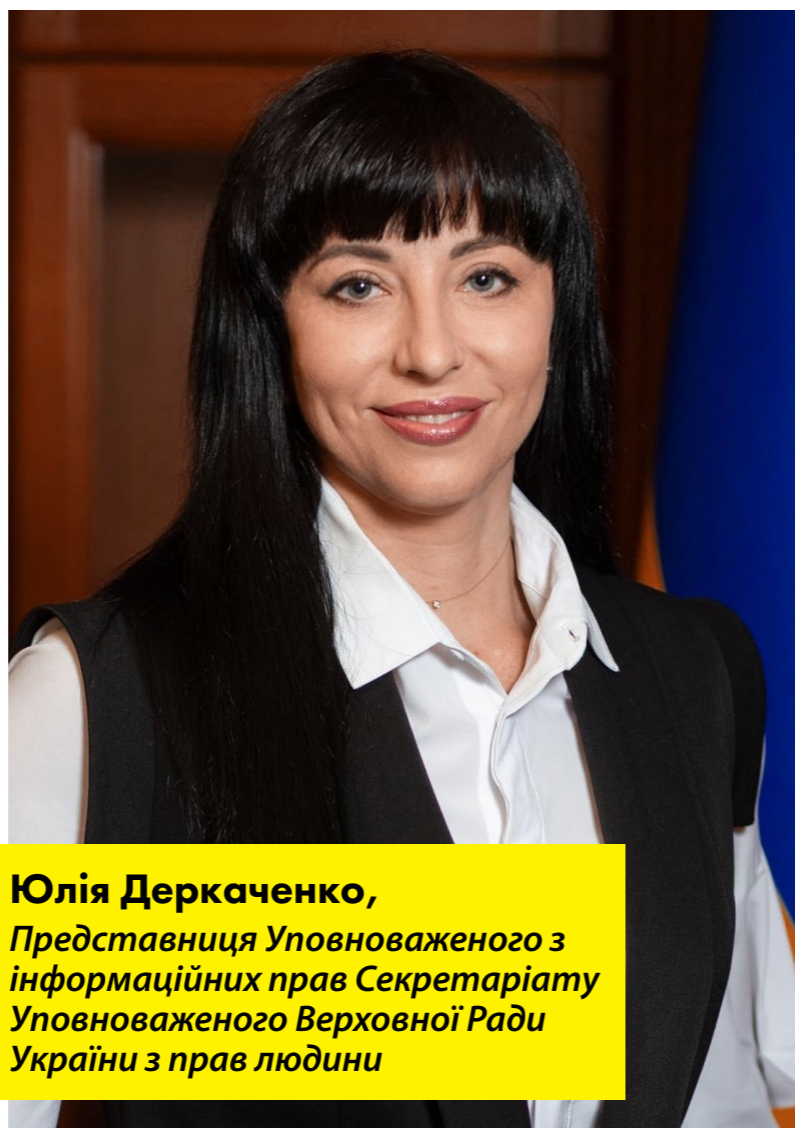
Під час обробки персональних даних осіб, які постраждали від сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом, важливо дотримуватися керівних принципів щодо конфіденційності, поваги та недискримінації і завжди дотримуватися правила «не нашкодь!»

“Наскільки важливо захищати персональні дані сьогодні в Україні?”

Сьогодні, у нелегкий для України час, питання захисту персональних даних набуло ще більшої важливості, адже за таких умов витік персональних даних може мати наслідком не лише втручання у приватне життя особи, але й спричинити загрозу її особистій безпеці і навіть життю. Саме тому особам, які обробляють персональні дані, необхідно належно організувати обробку і забезпечити захист персональних даних на всіх етапах їх обробки. Особливої уваги потребує захист персональних даних осіб, постраждалих від сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом.

Що треба розуміти в першу чергу, якщо ми говоримо про обробку персональних даних осіб, які постраждали від сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом?

Захист персональних даних осіб, які постраждали від сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом, є дуже важливим і вимагає специфічних підходів та заходів забезпечення конфіденційності та безпеки цих осіб. Треба розуміти, що злочин сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом, безперечно має вплив як на потерпілу особу, так і на її близьких і членів родини. Тому дотриманню права на приватність постраждалих осіб, гарантованого статтею 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, Конституцією України та Законом України «Про захист персональних даних», має бути приділено особливу увагу. Необхідно чітко розуміти, що розголошення персональних даних про потерпілу особу може мати непередбачувані наслідки для цієї особи.

Юлія Деркаченко,
Представниця Уповноваженого з інформаційних прав Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

Наскільки це чутлива інформація про особу відповідно до законодавства?

Загалом відповідно до законодавства вчинення щодо особи тих чи інших видів насильства – це інформація про те, що особа піддавалась різноманітним видам насилля, катувань, мордування, нелюдського чи такого, що принижує гідність, поводження.

Обробка персональних даних про вчинення щодо особи тих чи інших видів насильства є обробкою персональних даних, що становить особливий ризик для прав і свобод суб'єктів персональних даних.

Отже, така обробка вважається «чутливою».

Яких правил захисту персональних даних необхідно дотримуватися під час обробки персональних даних осіб, які постраждали від сексуального насильства?

Володільцю таких чутливих персональних даних необхідно забезпечити захист персональних даних від випадкових втрати або знищення, від незаконної обробки, у тому числі незаконного знищення чи доступу до персональних даних. Володільць персональних даних вживає заходів щодо забезпечення захисту персональних даних на всіх етапах їх обробки, у тому числі за допомогою організаційних та технічних заходів.

Зокрема, необхідно здійснити такі організаційні заходи:

- визначити правові підстави для обробки та мету;
- визначити порядок обробки і захисту персональних даних;
- визначити порядок доступу до персональних даних працівників володільця/розпорядника;
- визначити порядок ведення обліку операцій, пов'язаних з обробкою персональних даних суб'єкта та доступом до них;
- розробити план дій на випадок несанкціонованого доступу до персональних даних, пошкодження технічного обладнання, виникнення надзвичайних ситуацій;
- регулярно навчати співробітників, які працюють з персональними даними;
- отримати від осіб, які обробляють таку чутливу інформацію письмове зобов'язання про нерозголошення.

З метою забезпечення безпеки обробки персональних даних вживаються спеціальні технічні заходи захисту, у тому числі щодо виключення несанкціонованого доступу до персональних даних, які обробляються, та роботи технічного та програмного комплексу, за допомогою якого здійснюється обробка персональних даних.

Крім того, має бути призначено відповідальну особу, яка організовує роботу, пов'язану із захистом персональних даних під час їх обробки. Відомості про відповідальну особу, а також про обробку персональних даних, що становить особливий ризик для прав і свобод суб'єктів персональних даних, необхідно повідомити Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини.

Щоб Ви хотіли зазначити на завершення?

Під час обробки персональних даних осіб, які постраждали від сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом, важливо дотримуватися керівних принципів щодо конфіденційності, поваги та недискримінації і завжди дотримуватися правила «не нашкодь!».

Також необхідно чітко усвідомлювати, що розголошення таких «чутливих» персональних даних:

- може спричинити непередбачувані наслідки для особи, зокрема втручання у приватне життя, загрожувати її особистій безпеці (в тому числі для її здоров'я та життя, соціальних комунікацій, тощо);
- є порушенням законодавства;
- передбачає адміністративну відповідальність (стаття 188-39 Кодексу України про адміністративні правопорушення) або кримінальну відповідальність (статті 182, 145, 387 Кримінального кодексу України).

Міжнародний день боротьби з сексуальним насильством, пов'язаним з військовим конфліктом (СНПК)

19 червня, до Міжнародного дня боротьби з сексуальним насильством, пов'язаним з військовим конфліктом (СНПК), відбулась тематична пресконференція, у якій взяли участь:

- **Ольга СТЕФАНІШИНА**, Віцепрем'єрка з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України;
- **Вікторія ЛІТВІНОВА**, заступниця Генерального прокурора;
- **Катерина ЛЕВЧЕНКО**, Урядова уповноважена з питань гендерної політики;
- **Массімо ДІАНА**, Представник Фонду ООН у галузі народонаселення (UNFPA) в Україні.

“

«З початку повномасштабної агресії РФ прокурори зафіксували 303 факти СНПК та й ми досі не знаємо всієї кількості постраждалих» — констатувала Ольга Стефанішина.

**Ольга Стефанішина,
Віцепрем'єрка з питань європейської та
євроатлантичної інтеграції України**

“

«Наразі, в Україні функціонує 1084 спеціалізованих соціальних служб. У 2021 та 2023 роках була створена 191 нова служба, підсилена автотранспортом мобільні бригади, облаштовано приміщення для безпечного перебування постраждалих осіб», — розповіла Оксана Жолнович.

**Оксана Жолнович,
Міністерка соціальної
політики України**

“

«Росія використовує сексуальне насильство як зброю війни. Її системні та масові злочини мають бути покарані в українських та міжнародних судах», — наголосила Вікторія Літвінова.

**Вікторія Літвінова,
заступниця Генерального
прокурора**

Під час спілкування було представлено перші результати пілотного проекту щодо виплати невідкладних проміжних репарацій постраждалим від СНПК та результати роботи Центрів допомоги врятованим.

“

“Станом на 12 червня 2024 року виплату компенсації в межах проекту невідкладних репарацій отримали 30 осіб, і цей процес продовжується. Уже отримано 142 звернення від осіб на участь у пілотному проекті, серед яких 85 жінок, 51 чоловік та 6 дітей, — прозвітувала Катерина Левченко.

“

«Два роки тому UNFPA спільно з Офісом Віцепрем'єр-міністерки з питань європейської та євроатлантичної інтеграції запустив перший Центр допомоги врятованим у Запоріжжі, який став безпечним простором для людей, які постраждали від війни, зокрема тих, хто пережив СНПК. Нині такі центри діють вже у 12 містах України, у яких надали підтримку понад 38 000 осіб», — розповів Массімо Діана.

Массімо Діана, представник UNFPA, Фонду ООН в галузі народонаселення в Україні.

Надихаючим та символічним стали місце проведення події – мистецька галерея «АртПричал» та презентація у межах Пресконференції розпису мисткині Юлії Тверітіної. Витвір мистецтва створено у партнерстві з Агенцією культурного розвитку «Port of Culture» та намальовано японською технікою кінцугі, яка обрана спеціально, щоб вказати на те, що травматичний досвід постраждалих можливо пропрацювати та розпочати шлях відновлення.

Caption: UNFPA Representative in Ukraine, Massimo Diana, during an international conference on the rights of survivors of conflict-related sexual violence, in Kyiv, on 4 March 2024
Photo: © UN / Saviano Abreu

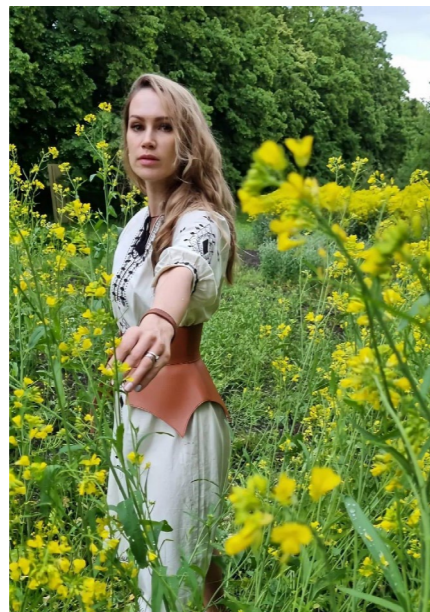
Флешмоб: «Квітка ріпаку. Єднаємось заради постраждалих»

#ActingForSurvivors #RapeseedSymbol #UnityAgainstCRSV

Флешмоб ініційований Офісом Віцепрем'єрки з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України та ГО «UA Experts».

Він припадає на період цвітіння квітки ріпаку та триватиме до 19 червня – Міжнародного дня боротьби з сексуальним насильством, пов'язаним з конфліктом.

Квітка ріпаку – символ солідарності з постраждалими від сексуального насильства, зумовленого війною. Він уособлює підтримку і турботу, привертає увагу суспільства до проблеми та спонукає не замовчувати її.

Соціально-правовий проєкт «RESPONSE & PREVENTION»:

ЗАПРОВАДЖЕННЯ АДВОКАЦІЙНИХ ПРАКТИК ТА МЕХАНІЗМІВ У НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО З МЕТОЮ РЕАГУВАННЯ ТА ПОПЕРЕДЖЕННЯ СЕКСУАЛЬНОГО НАСИЛЬСТВА В УМОВАХ ВІЙНИ (СНПК)

Пам'ятка щодо кваліфікації випадків сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом (СНПК)

24 квітня 2024 року в Медіацентрі "Україна" м. Києва відбулося офіційне представлення Пам'ятки з документування, розслідування та судового розгляду справ щодо сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом, для ефективного розслідування зазначеної категорії справ та притягнення винних осіб до відповідальності.

Пам'ятка підготовлена громадською організацією «UA Experts» із залученням представників наукового та експертного середовища, суддів, слідчих, адвокатів-практиків, за сприяння Офісу Віцепрем'єрки з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України та за підтримки Фонду ООН в галузі народонаселення (UNFPA).

Ця Пам'ятка розроблена для використання слідчими, прокурорами, суддями, правозахисниками у практичній діяльності щодо кваліфікації справ, які стосуються сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом, (далі - СНПК) з метою оптимізації розслідування та судового переслідування злочинців на національному і міжнародному рівнях.

Розробники створювали Пам'ятку як допоміжний інструмент під час роботи з потерпілими від СНПК шляхом акумуляції необхідної практичної інформації в одному місці, з посиланнями на відповідні джерела та нормативно-правові акти, заради забезпечення максимально ефективного та спрямованого на захист потерпілих осіб документування обставин справи та притягнення винних до відповідальності.

Аналізуючи поточний стан українського законодавства у сфері запобігання, виявлення та реагування на випадки СНПК, особливості кваліфікації та доказування, можна стверджувати, що попереду ще багато роботи.

Під час розробки Пам'ятки експертами висвітлено проблемні питання, зокрема щодо особливостей кваліфікації та необхідності дотримання міжнародних стандартів, на які необхідно звертати увагу правоохоронцям, які працюють у сфері запобігання, виявлення та реагування на випадки СНПК.

Україна вже не вперше в історії проходить випробування війною, але нинішня війна – це екзистенційна війна двох просторів: українського простору свободи і російського простору рабства. І саме на захист нашого простору свободи українська вся згуртувалася у священному прагненні здолати ворога не лише на лінії бойових дій, але й на фронті не менш важливого – дотриманні верховенства права, поваги до людського життя й гідності - з метою збереження власної історичної та національної ідентичності у складі європейської цивілізаційної сім'ї народів.

Україна підписала Римський Статут 20 січня 2000 року, але процес його ратифікації ще триває. Зокрема, 07 червня 2021 року Верховною Радою України схвалено в цілому проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації норм міжнародного кримінального та гуманітарного права». Втім, недосконалість національного законодавства не є перешкодою на шляху переслідування злочинів, які по суті порушують норми *ius cogens* – імперативні норми міжнародного публічного права. В цьому сенсі найважливішим для України є забезпечення належного збирання доказів та налагодження ефективної комунікації з Міжнародним кримінальним судом (МКС), що може забезпечити ефективність кримінального переслідування.

Певними орієнтирами для експертів, які працюють з випадками СНПК, можуть служити положення Римського Статуту Міжнародного кримінального суду (Римський Статут). Так, відповідно до п. г) частини 1 ст. 7 Римського Статуту зґвалтування, сексуальне рабство, примушення до проституції, примусова вагітність, примусова стерилізація чи будь-яка інша подібна за тяжкістю форма сексуального насильства є діями, що належать до «злочинів проти людяності», коли вони вчиняються в рамках широкомасштабного або систематичного нападу, спрямованого проти будь-якого цивільного населення, і такий напад вчиняється усвідомлено.

Для цілей Римського Статуту термін «воєнні злочини», серед іншого, означає: зґвалтування, сексуальне рабство, примушення до проституції, примусова вагітність, як вона визначена в пункті 2(f) статті 7 Статуту, примусова стерилізація чи будь-яка інша форма сексуального насильства, яка також становить грубе порушення Женевських конвенцій (п. xxii частини 2 ст.8). Згідно з Римським Статутом злочини проти людяності не вимагають зв'язку зі збройним конфліктом – вони можуть мати місце і в мирний час. Однак, за наявності загальних елементів злочину відповідно до Римського Статуту необхідно, щоб цей акт поведінки був частиною широкомасштабного або систематичного нападу на цивільне населення. Напад не обов'язково повинен бути збройним або військовим, якщо він широкомасштабний або систематичний.

Стаття 6 Римського Статуту (Геноцид) вказує, що для цілей цього Статуту «геноцид» означає будь-яке з таких діянь, які вчинено з наміром знищити повністю або частково будь-яку національну, етнічну, расову чи релігійну групу як таку:

- вбивство членів такої групи;
- заподіяння тяжких тілесних ушкоджень або психічного розладу членам такої групи;
- умисне створення для такої групи умов життя, розрахованих на доведення її до повного або часткового фізичного знищення;
- впровадження заходів, спрямованих на запобігання дітонародженню всередині такої групи;
- насильницька передача дітей цієї групи до іншої групи.

Розуміння норм Римського Статуту, а також судових рішень Міжнародного кримінального трибуналу по Руанді (МКТР) та Міжнародного кримінального трибуналу по колишній Югославії (МКТЮ) дає підстави стверджувати, що положення національного законодавства у цій сфері потребують удосконалення та розвитку з метою приведення їх до міжнародних стандартів.

СНПК на національному рівні має кваліфікуватися за ст. 438 КК України – порушення законів та звичаїв війни, злочином проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

Зауважимо, що національне законодавство далеке від досконалості, що, безумовно, призводить до наявності певних перепон (щодо застосування норм матеріального та процесуального законодавства) у кримінальному переслідуванні, особливо у порівнянні з відповідними положеннями міжнародного кримінального права.

Для розуміння міжнародних стандартів необхідно звернутися до норм міжнародного кримінального права (МКП), норм міжнародного гуманітарного права (МГП), які стосуються законів і звичаїв війни, з метою співставлення з відповідними нормами національного права.

Основою норм міжнародного права є: Женевська конвенція про поведінку з військовополоненими 1949 року, Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, Конвенція ООН про права дитини, Римський Статут Міжнародного кримінального суду, IV Гаазька Конвенція про закони і звичаї війни на суходолі 1907 року та загальновізантійські принципи і норми міжнародного права щодо збройних конфліктів (як це зазначено у Додатковому протоколі до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів), Конвенція Ради Європи про запобігання насильству проти жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами (Стамбульська конвенція), Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок (CEDAW), Кодекс Мурад, Міжнародний протокол щодо документування та розслідування сексуального насильства у конфлікті, Резолюція Ради Безпеки ООН «Жінки, мир, безпека» та суміжні резолюції.

щодо випадків СНПК, вчинених щодо жінок, враховувати положення ч. 2 ст. 27 Женевської конвенції та ч. 1 ст. 76 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій, відповідно до яких жінки потребують особливого захисту від будь-якого зазіхання на їхню честь, і, зокрема, захисту від зґвалтування чи будь-якої іншої форми посягання на їхню моральність, розуміючи її неспроможність чинити опір через страх застосування фізичного насильства відносно неї та членів її сім'ї;

щодо актів СНПК, вчинених щодо дітей, враховувати положення ч. 1 ст. 77 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій, відповідно до якої діти користуються особливою повагою, і їм забезпечується захист від будь-якого роду посягань, та ч. 1, 4 ст. 38 Конвенції про права дитини;

щодо актів СНПК, вчинених щодо чоловіків, враховувати положення ч. 3 ст. 3 Женевської конвенції щодо недопущення жорстокого поведіння із цивільним населенням окупованих територій та ст. 27 Конвенції про захист цивільного населення під час війни щодо права осіб, які перебувають під її захистом, на особисту повагу, повагу до своєї честі, гуманне ставлення та захист від будь-якого акту насильства чи залякування.

З огляду на положення міжнародного звичаєвого права зґвалтування та інші форми сексуального насильства визнаються забороненими на постійній основі. А МГП, що застосовується під час збройного конфлікту, містить норми, які забороняють зґвалтування та інші форми сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом, і спрямовані на захист певних категорій осіб, які не беруть або більше не беруть участь у військових діях.

Згідно з положеннями МКП, яке передбачає кримінальну відповідальність за особливо тяжкі міжнародні злочини, сексуальне насильство також є забороненим.

Розроблена Пам'ятка не є юридичним документом і має рекомендаційний характер. Вона може застосовуватися як інструмент підтримки діяльності працівників правоохоронних органів та суду, юристів-практиків, які співпрацюють з потерпілими для ефективного та спрямованого на захист потерпілої особи документування СНПК.

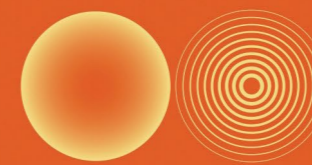
Пам'ятку можуть використовувати:

- судді при розгляді справи;
- національні правоохоронні органи, поліцейські слідчі та прокурори, які розслідують випадки СНПК, та будь-яка особа, яка документує СНПК із метою забезпечення або підтримки процесу притягнення до відповідальності винних осіб;
- адвокати, які формують свою правову стратегію та аргументи, спрямовані на переслідування сексуальних злочинів як в національних, так і в міжнародних судах;
- лікарі, медичні працівники, консультанти, психологи, які надають допомогу жертвам сексуального насильства та можуть бути залучені до процесу фіксації та документування доказів;
- фахівці, які надають екстрену допомогу, працівники соціальних служб, а також фахівці служб з питань запобігання ґендерно зумовленому насильству тощо;
- громадські неурядові організації та міжнародні організації, які безпосередньо залучені до надання допомоги постраждалим особам.

Ознайомитися із повним текстом Пам'ятки та отримати доступ до її веб-версії можна на сайті ГО «UA Experts»

ЗРОБИ КРОК
ЧУЙНІСТЬ
ПЕРЕМАГАЄ
НАСИЛЬСТВО

ДІЗНАЙСЯ БІЛЬШЕ

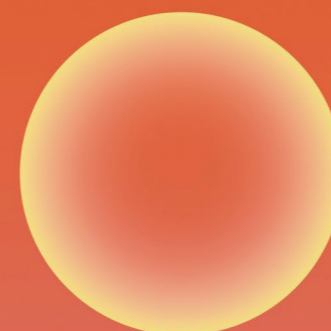

rozirvykolo.org

**ЯКЩО ЗІШТОВХУЄШСЯ
З НАСИЛЬСТВОМ – БУДЬ ЛАСКА,
ЗВЕРНИСЯ ПО ДОПОМОГУ**

**Викликати
поліцію
102**

**Проконсультуватися
з фахівцем
гарячої лінії**

15-47 або 116 123

**Мобільна бригада
соціально-психологічної
допомоги**

(099) 12 53 052

II етап національної кампанії «Чуйність перемагає насильство. Зроби крок»

У межах II етапу національної кампанії «Чуйність перемагає насильство. Зроби крок» реалізуються регіональні заходи з метою превенції домашнього насильства у громадах, особливо у час війни.

А саме:

- регіональні публічні обговорення «Війна і суспільство: чому зараз важливо бути чуйними»;
- психологічні групові сесії;
- Сальса-терапія.

Упродовж реалізації Кампанії заходи вже були реалізовані у таких містах як Вишгород (Київська область), Коростень (Житомирська область), Кам'янець-Подільський (Хмельницька область), Хотин (Чернівецька область).

Під час регіональних публічних обговорень «Війна і суспільство: чому зараз важливо бути чуйними» було проаналізовано стан реагування на домашнє насильство в громадах; презентувано ініціативи, законодавчі зміни, що розглядаються Верховною Радою, які повинні покращити механізми реагування на домашнє насильство локально. У публічних обговореннях взяли участь:

- експерти Офісу Віцепрем'єрки з питань європейської та євроатлантичної інтеграції та ГО «UA Experts»;
- Альона Черняк, керівниця Гарячої лінії 15-47 ДУ «Урядовий контактний центр»;
- представники обласних та районних адміністрацій;
- очільники міст;
- керівники соціальних структур та сервісів міста;
- представники освіти, охорони здоров'я, релігійних організацій;
- місцеві депутати, керівники локальних громадських організацій, волонтери.

Учасники обговорили наявну місцеву інфраструктуру в сфері реагування на домашнє насильство, чинні програми як допомоги постраждалим, так і впливу на кривдників, рівень взаємодії відповідних органів та установ, до компетенції яких належать питання профілактики та запобігання домашньому насильству, з урахуванням військового стану.

Представники Офісу Віцепрем'єрки з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України, члени ГО «UA Experts», керівниця сервісу "гаряча лінія «15-47» надали свої поради щодо методів покращення роботи із запобігання та протидії домашньому насильству в громаді.

Також було презентовано проекти в межах національної кампанії «Чуйність перемагає насильство. Зроби крок», покликані забезпечити максимальне інформаційне охоплення місцевих громад щодо можливостей превенції домашнього насильства: відеокурс, подкасти, інформаційні друковані матеріали.

Обговорення було присвячене темі чуттєвої комунікації в громаді, зокрема в сім'ях, та її погіршенню на тлі війни з метою збору найбільш актуальних для членів громади питань, які стануть основою відеокурсу за підсумками кампанії. Відеокурс пропонуватиме українцям та українкам поради як не втратити чуйність в час війни та запобігати домашньому насильству.

Національна інформаційна кампанія «Чуйність перемагає насильство. Зроби крок» реалізується ГО «UA Experts» за ініціативи Офісу Віцепрем'єрки з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України та підтримки Фонду ООН та галузі народонаселення в Україні (UNFPA Ukraine).

Про Центри допомоги врятованим в Україні

Центри допомоги врятованим створені для реагування на виклики війни. Тут і внутрішньо переміщені особи, і місцеві мешканці можуть отримати соціально-психологічну допомогу, юридичні консультації та інформаційну підтримку з різних питань. Фахівці та фахівчині Центру також надають комплексну спеціалізовану допомогу у випадках насильства, пов'язаного з війною та забезпечують доступ постраждалих до необхідної допомоги.

Від початку повномасштабної війни в Україні за плечима сотень тисяч людей – досвід перебування в тимчасовій окупації, складнощі евакуації, втрата дому, роботи, близьких, адаптація життя на новому місці. При цьому, росія продовжує щоденно обстрілювати українські міста та села, і руйнувати ментальне здоров'я українців. За таких умов громадяни потребують якісної психологічної, соціальної підтримки, а в особливих випадках – фахової юридичної допомоги. Часто вони не знають куди варто звернутись та як обрати безпечний сервіс.

Саме тому за ініціативи Офісу Віцепрем'єрки з питань європейської та євроатлантичної інтеграції, сприяння Урядової Уповноваженої з питань гендерної політики, підтримки UNFPA, Фонду ООН у галузі народонаселення в Україні створено Платформу допомоги врятованим (www.help-platform.in.ua). Це перший майданчик, який містить зібрану, перевірену інформацію про ключові служби, що надають українцям психологічну, юридичну, медичну та гуманітарну допомогу. Крім того, на сайті є буклети та інформаційні матеріали, щоб допомогти громадянам розпізнати негативні наслідки насильства та вчасно впоратися з ними.

Платформа є доступним інструментом для всіх, хто прагне відновити своє життя та наново реалізуватися. Зараз там можна знайти також інформацію про фінансові, освітні, ініціативи для розвитку та дітей, а також новини про

Наразі в Україні результативно працюють **12 Центрів**

<p>Київ</p> <p>вул. Райдужна, 6А +380 (66) 170 48 90 Пн-Пт: 9:00 - 17:00</p>	<p>Запоріжжя</p> <p>пр-т Соборний, 106 +38 (050) 463 16 29 Пн-Пт: 9:00 - 16:00; Сб 9:00 - 13:00</p>	<p>Дніпро</p> <p>пр-т Дмитра Яворницького, 68 +38 (099) 245 21 21 Пн-Пт: 9:00 - 18:00</p>	<p>Львів</p> <p>Львівський палац мистецтв, вул. Миколи Коперника, 17 +38 (067) 600 32 69 +38 (050) 777 22 19 Пн-Пт: 10:00 - 8:00</p>
<p>Чернівці</p> <p>вул. Головна, 128 +38 (098) 090 39 97 Пн-Пт: 10:00 - 18:00</p>	<p>Мукачєво</p> <p>пл. Духновича, 2 (у приміщенні ЦНАПу) +38 (095) 815 90 49 Пн-Пт: 9:00 - 17:00</p>	<p>Херсон</p> <p>Мобільний Центр (працює у формі виїзdv фахівців) +38 (050) 626 13 79 Пн-Пт: 9:00 - 16:00</p>	<p>Харків</p> <p>вул. Сумська, 37 (Обласний палац дитячої та юнацької творчості у м. Харків) +38 (066) 457 74 17 +38 (050) 626 13 57 Пн-Пт: 10:00 - 17:00</p>
<p>Полтава</p> <p>вул. Соборності, 58, (Палац дозвілля «Листопад», 2 поверх) +38 (097) 944 96 01 +38 (099) 014 74 45 Пн-Пт: 9:00 - 16:30</p>	<p>Одеса</p> <p>вул. Косовська, 2Д (Центр надання інтегрованих соціальних послуг) +38 (067) 131 39 38 Пн-Чт: 9:00 - 17:00, Пт: 9:00 - 16:00</p>	<p>Кропивницький</p> <p>вул. Архітектора Паученка, 41/26 (приміщення ЦНАПу, 2поверх) +38 (099) 014 71 43 +38 (097) 945 26 54 Пн-Чт: 9:00 - 17:15, Пт: 9:00 - 16:00</p>	

останні законодавчі зміни чи урядові рішення у цій сфері.

На Платформі можна знайти інформацію про Центри допомоги врятованим, де надається комплексна безоплатна допомога усім, хто постраждав від різного роду насильства внаслідок війни. На сьогодні в Україні працює вже 12 таких Центрів.

Центри допомоги врятованим мають у своїй команді:

- соціальну працівницю, яка надає інформацію щодо медичної та гуманітарної допомоги в місті та області; державних виплат; тимчасово прихистку; центрів підтримки внутрішньо-переміщених осіб;
- дорослого та дитячого психолога, які надають психологічні консультації для нормалізації психоемоційного стану постраждалих;
- юриста, який надає юридичні консультації;
- кейс-менеджерку, яка здійснює соціальний супровід тощо.

«Серед осіб, які телефонують або пишуть фахівцям Центру є й ті, хто досі перебуває на тимчасово окупованих територіях. Ці громадяни найбільше скаржаться на переживання пов'язані з ризиком збереження життя та здоров'я та на те, що уже вкотре стають свідками насильства з боку окупантів» - інформує психологиня Центру.

Команди Центрів активно співпрацюють і з іншими службами допомоги зокрема з: правоохоронними органами, службами підтримки дітей, спеціалізованими соціальними сервісами, гуманітарними хабами, в тому числі з кар'єрним хабом «ВонаХаб», дружнім до жінок та дівчат простором «Вільна», а також мобільними бригадами соціально-психологічної допомоги.

Досить тісна та ефективна співпраця центрів відбувається і з мобільними бригадами соціально-психологічної допомоги, які працюють в регіонах. Незважаючи на те, що мобільні бригади зосереджені на превенції та протидії домашньому насильству, у разі необхідності довготривалої психологічної підтримки та соціального супроводу чи у випадках сексуального насильства – фахівці бригади перенаправляють постраждалих до Центру допомоги врятованим.

Центри допомоги врятованим створені за ініціативи Офісу Віцепрем'єрки з питань європейської та євроатлантичної інтеграції, за сприяння Урядової Уповноваженої з питань гендерної політики, у партнерстві з UNFPA, Фондом ООН у галузі народонаселення в Україні, за фінансової підтримки урядів Бельгії, Франції, Швеції та у співпраці з місцевими органами влади.

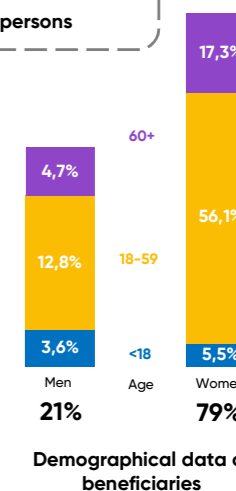
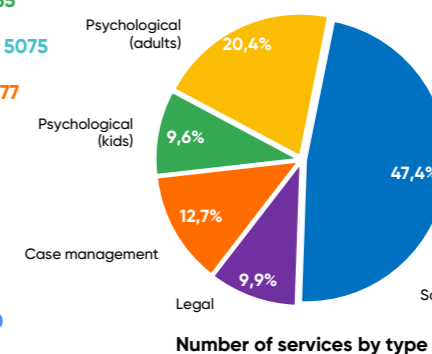
Survivor Relief Centers*. Overall data as of: 30.06.2024

Number of beneficiaries by location

40900 number of beneficiaries
75% internally displaced persons

25% received services online

Survivor Relief Centers provide assistance to survivors of gender-based and sexual violence related to war

Центри допомоги врятованим створені за ініціативи Офісу віцепрем'єр-міністерки з питань європейської та євроатлантичної інтеграції; сприяння Урядової Уповноваженої з питань, гендерної політики, у партнерстві з UNFPA. Фондом ООН у галузі народонаселення, завдяки фінансовій підтримці урядів Бельгії; Франції; Швеції та у співпраці з місцевими органами влади.

«Human capital is the cornerstone of the national European integration process and sustainable recovery»

“Human capital is the cornerstone of the national European integration process and sustainable recovery,” stated the international forum “Human Capital – the Foundation of the National European Integration Process and Sustainable Recovery.”

On 31 May 2024, the Office of the Vice Prime Minister for European and Euro-Atlantic Integration of Ukraine, in collaboration with the NGO “UA Experts” and supported by the United States Agency for International Development (USAID) Ukraine Confidence Building Initiative (UCBI), hosted the international forum titled “Human Capital – the Foundation of the National European Integration Process and Sustainable Recovery.”

The event was attended by students from leading Ukrainian universities, as well as civil servants, public representatives, and international partners.

In her address, **Olga STEFANISHYNA**, Vice Prime Minister for European and Euro-Atlantic Integration of Ukraine, shared her own career journey and provided tips for effective work in the public sector.

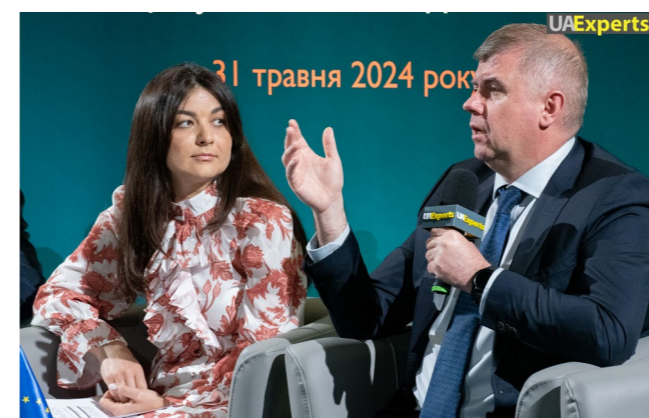

The Vice Prime Minister also shared her experience with the students on how she formed her own team. The main tips she highlighted were:

1. The success of a project depends on the team: You should choose your team through the prism of shared values and the capacity for growth.
2. Do not limit yourself to a single choice: Trying, making mistakes, and broadening your horizons are essential to true leadership.
3. There are no impossible goals: You must be prepared for different ways to achieve them.
4. Do what you love: Love is a source of inspiration and should drive your actions.

She stressed that leadership is about the ability to make decisions about oneself and the challenges and goals one sets, despite internal constraints and fear.

“Now, during this ongoing full-scale war, I understand that nothing is impossible. There are no obstacles that cannot be overcome and no goals that cannot be achieved. Some paths are shorter, and some are longer, like our journey to victory—it is a long road, but it is inevitable. The path to leadership lies in making your own decisions and having the courage to take responsibility for them,” emphasized **Olga STEFANISHYNA**.

Oksana ZHOLNOVYCH, Minister of Social Policy of Ukraine, highlighted the unique opportunities available to students today for personal and professional development and invited young people to consider joining the civil service.

For his part, **SERGIY NIZHYNSKYI**, Head of the Mentoring for Leaders programme and Head of “UA Experts”, expressed gratitude to the donors for their support and the opportunity to implement such projects. “In Ukraine, we don’t just have human resources; we have human capital,” he said.

During a discussion on the demographic strategy and its role in supporting human capital in the processes of European integration and sustainable recovery of Ukraine, **Oleksandr YAREMA**, State Secretary of the Cabinet of Ministers of Ukraine, addressed the youth: “The more time you invest in working in the public sector, the higher your human capital will be.” He emphasized that civic engagement helps develop essential skills such as flexibility, adaptability, critical thinking, and teamwork. “In public service, you must be prepared to work ‘long hours’. There are projects I started in 2006 and only completed in 2016,” he said.

Yevhen Kudriavets, First Deputy Minister of Education and Science of Ukraine, noted that human capital is essential for the success of all development projects. He encouraged students to embrace uncertainty, learn to work with artificial intelligence, and enhance their communication and interpersonal skills.

In the subsequent panel discussion, participants explored the role of partnerships and associations during the war, and the factors that can unlock the potential of young Ukrainian leaders.

Ihor Vyshniak, Team Leader of the Ukraine Confidence Building Initiative (UCBI), emphasized that human capital will soon become the second most critical issue after the war. Heinrich Wülfel, Head of Human and Local Development at the EU Delegation to Ukraine, stressed that human capital is a key investment for Ukraine. "Without this investment, recovery will be impossible," he said. "The accession negotiations will be challenging and potentially lengthy, but I am optimistic and confident that Ukraine will successfully integrate into the EU system, labor market, and education system," he added.

During the forum, the winners of the article contest "Leadership as a Tool for European Integration and Ukraine's Recovery" were recognized. Anna Fatsyvir won first place, Hlib Tsukanov came in second, and Hlib Zharov secured third place. The winners received books by renowned leaders as their prizes.

The international forum was the culmination of the programme "Mentoring for Leaders: European Integration and Post-War Recovery of Ukraine," which highlighted the importance of timely investment in developing future leaders for Ukraine's recovery. The event aimed to assess the challenges to national human capital development and explore strategies to support it in the context of EU integration and sustainable recovery for Ukraine.

RESULTS OF THE MENTORING PROGRAMME for Inclusive Recovery and Human Capital Development: «Mentoring for Leaders»

5

Sessions for Students: These sessions were designed to provide students with critical insights, knowledge, and skills essential for their roles in Ukraine's future development and integration efforts.

3

Sessions for Civil Servants, NGO Representatives, and Community Leaders from Frontline Regions: These sessions aimed at enhancing the capacities of individuals working in challenging environments, fostering leadership and effective governance in their communities.

20

20 Top Speakers: High-ranking officials, opinion leaders, and professional trainers shared invaluable information, experience, and advice with the programme participants. Their contributions are set to equip future European integrators with the tools needed for rebuilding our country.

The Mentoring for Leaders programme was implemented by the NGO "UA Experts" at the initiative of the Office of the Vice Prime Minister for European and Euro-Atlantic Integration of Ukraine, with the support of the USAID Ukraine Confidence Building Initiative (UCBI).

Лідерство як інструмент європейської інтеграції та відновлення України

Моя мета – бути у своїх діях справедливим і конституційним, але водночас практичним у виконанні важливого обов'язку, який на мене покладено, – підтримувати єдність і вільні принципи нашої спільної країни.

Авраам Лінкольн

Якби ви опинилися на довжелезній лаві лекційної аудиторії в університеті десь посеред Києва, викладач розповідав би вам про державу як систему. Взагалі, системний підхід до досліджень у будь-якій галузі один із найпопулярніших серед дослідників. І мені важко заперечити ефективність такого методу, оскільки він справді зручний, комплексний і дієвий. Почати свою статтю із роздумів про системні підходи у дослідженнях було сміливо з мого боку, оскільки такий вступ, однозначно, розсіє увагу багатьох читачів, але якщо ви наберетеся терпіння, то неодмінно зрозумієте про що йде мова.

З Андрюсом Кубілюсом я познайомилася у скляних коридорах Європарламенту. Сьогодні цей чоловік працює депутатом Європарламенту, але за плечима у нього 5 років у кріслі Прем'єр-міністра Литви. Після розпаду СРСР Литва моментально почала змінюватися, адаптуючись до ринкової економіки та швидко реформуючи суспільство

Анна Фрацивір,
студентка Київського національного університету імені Тараса Шевченка

на шляху до Європейського Союзу. ВВП почав стрімко зростати, у країні почав розвиватися приватний бізнес, а рівень життя стабільно підвищувався. Зрештою, Литва стає країною-членом ЄС, і уряд з вирішує дізнатися у виборців їхні думки щодо минулого і теперішнього країни. «Провівши референдум, ми були шоковані!» – говорить Андрюс Кубілюс. У 2004 році литовські парламентарі поставили виборцям просте запитання: «Як ви вважаєте, коли життя було кращим – у минулому чи зараз?». 52% респондентів проголосували за минуле. Навіть при набагато кращій економіці та стабільних умовах люди все одно чи то відчували ностальгію, чи то не розуміли глобальної картини.

Отже, держава – це система. Якщо вона працює довгий час за певними правилами, то кардинальні зміни в ній призведуть до шоку, до непорозуміння, до броунівського руху. Складники системи не зможуть функціонувати

злагоджено, оскільки все у ній взаємопов'язано. Саме в такій ситуації надзвичайно важливу роль відіграє скелет системи. І цим скелетом є її лідер. Литва як радянська республіка і Литва як європейська держава – це дві різні Литви. І ключовим у її переході від одної до другої було лідерство і непохитна політична воля цих лідерів. Люди, які не готові кардинально змінювати своє життя, завжди будуть чіплятися за формати минулого і протистоятимуть змінам, тому що саме так працює наша психологія, як і системи, власне кажучи.

Україна, хоч уже давно не є радянською республікою, все ще має пройти процес європейської інтеграції, як і Литва у свій час. І ми повинні розуміти, що багато рішень під час цього процесу будуть новими і незвичними для нас, деколи дивними і, можливо, не дуже приємними. Саме тому лідери відіграватимуть ключову роль під час цих змін. Вони будуть відповідальні за кінцеву точку, за дотримання реформ, за антикорупційні зусилля, за політичну волю.

Прийнято вважати, що лідер – це людина, яка просто керує системою. Особа, яка підтримує її роботу і нічого більше. Але справжнє лідерство – це про протилежне. Це про вміння вийти за ці рамки, зламати цю систему. По сьогодні у своїй більшості ми використовуємо постулати минулого. Вони дуже звичні, і через те мають вигляд ефективних. Лідеру, який хоче змінювати Україну, важливо зберігати правильний курс, інколи ризикувати політичною популярністю, оскільки не всі євроінтеграційні кроки будуть приємними. Звісно, у підсумку всі вони приведуть нас до позитивних результатів, але на проміжних етапах деякі кроки можуть бути незрозумілими.

У країні, яка змушена відбивати військову та інформаційну агресію сусідньої країни, особливо важко йти таким шляхом. Росіяни будуть чіплятися за кожного, хто бодай на секунду засумнівається у курсі України чи її євроінтеграційній успішності. Лідерам важливо буде постійно згуртовувати людей, демонструвати їм прогрес і маркери розвитку, поширювати спільні цінності. Їм необхідно залишатися креативними у своїх підходах. Попри низку успішних прикладів наших колег із Балтійського регіону чи Польщі, ми все ще залишаємося найбільшою державою, яка коли-небудь проходила процес європейської інтеграції. І цей процес, вочевидь, буде відрізнятися від будь-кого іншого. Це є і нашою перевагою, і викликом для нас.

Масштабність поставих перед Україною завдань потребує відповідної кількості лідерів: на регіональних рівнях, на загальнодержавному рівні, на рівнях різних гілок влади, а також на рівнях окремих адміністративних одиниць – шкіл чи університетів. Ці лідери повинні мати сміливість брати на себе відповідальність приймаючи непопулярні рішення, і водночас – триматися єдиної цілі та єдиних цінностей. У цьому й полягає роль лідерства на шляху до змін.

Мені подобається як часом мудрі люди з мого оточення кажуть: «А що, власне кажучи, нам потрібно відбудовувати чи відновлювати? Нам потрібно будувати заново і створювати з нуля». І для цього теж потрібні лідери, які

побудують щось нове, а не орієнтуватимуться на моделі та приклади з минулого. Деколи ключем до успіху стає побудова, а не відбудова. І це стосується передусім перебудови устрою, в якому ми живемо.

Низка дослідників, від Френсіса Фукуями до Джеймса Робінсона, все життя досліджують роль інституцій в успішності та розвитку держави. Вони вірять, що тип інституцій корелює із успішністю країн. І Європейський Союз сьогодні – це передусім про інституції, які побудовані таким чином, що працюють на благо громадян. Джеймс Робінсон і Дарон Аджемоглу називають такі інституції інклюзивними, або такими, що спрямовані на заохочення людей до участі у політичній та економічній діяльності, що розкриває їхні таланти та вміння. Луук ван Міделлаар називає це успішною раціональною бюрократією, що поєднує дух громадянства, державну владу та адміністративно-правові норми. Одне слово, у книгах та у світовій інтернет-мережі ви знайдете безліч пояснень, тлумачень та доказів.

Наш шлях до ЄС – це шлях побудови таких інституцій і такої держави, про яку ми мріємо, побудови нової системи. І лідерство є тим скелетом, кодом до програми чи вказівником на навігаторі, який допомагатиме нам змінюватися. Тому ми, як суспільство, потребуємо цих принципів, освічених, креативних і талановитих лідерів. Наша відповідальність – обрати їх та підтримувати. Лідерство на цьому етапі – не щось абстрактне. Це конкретні люди, конкретні рішення та цілі. І ми відповідальні за тих, кого обрали.

Отже, запитання тепер до вас – тих, хто-не-боїться-системних-підходів і дочитав до кінця: а в якій системі хочете жити ви? Яким буде лідер вашої системи?

UA EXPERTS Leadership Club – нове покоління лідерів для сильної та незалежної України

Як виховати лідерів майбутнього – знає засновник ГО «UA EXPERTS» Сергій Ніжинський, який став ідейним натхненником створення «UA EXPERTS Leadership Club, клубу лідерів, орієнтованого на молодь.

Сергію, скажіть, будь ласка, яка наразі ситуація з людським капіталом в Україні та відтоком кадрів?

Дійсно, варто визнати, що повномасштабне вторгнення зробило значний внесок у відтік мізків за кордон, і кадровий голод наразі відчувається як ніколи сильно, зокрема, й на державній службі. Разом з тим, наразі існує низка ініціатив, направлених на виховання лідерів нового часу з активної молоді, яка залишилася жити і навчатися в Україні та має потужний потенціал розвитку.

Однією з таких ініціатив є програма «Менторство для лідерів: європейська інтеграція та відновлення України», яка реалізовується ГО «UA Experts» за ініціативи Офісу Віцепрем'єрки з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України та підтримки проекту Агентства США з міжнародного розвитку USAID «Зміцнення громадської довіри» (UCBI).

Метою програми є формування пулу майбутніх лідерів, агентів змін, які братимуть участь у повоєнному відновленні України та європейських інтеграційних процесах. Саме в процесі реалізації цієї програми і виникла ідея створення такого клубу.

Сергій Ніжинський
голова ГО «UA Experts»,
кандидат юридичних наук

Отже, студентство в Україні зацікавлене в лідерстві та європейській інтеграції України?

Під час наших заходів і за їх результатами ми придивляємося до кожного з молодих лідерів, звертаємо увагу на глибину питань, які їх цікавлять. Потім спілкуємося і шукаємо ту іскру, якої зараз не вистачає багатьом чиновникам.

Зокрема, ми були приємно вражені рівнем зацікавленості студентів у менторських зустрічах, їх мотиваційними листами та рівнем порушених перед експертами питань. Відчувалася не лише глибина академічної підготовки, але й загалом розуміння державотворчих процесів, свого місця в них та ролі лідерства у становленні особистості.

Тож створення UA EXPERTS Leadership Club є нагальною ініціативою, адже запит є. Студенти прагнуть розвивати лідерські якості, навчатися у кращих представників сучасності, і найголовніше – працювати на користь держави.

Розкажіть, яка мета клубу? Хто зможе входити до нього?

Мета клубу – відбір лідерів, які бажають працювати на

державній службі та брати участь у відбудові країни. Вони стануть невіддільною частиною небайдужого соціуму, виховання якого є місією нашої організації «UA EXPERTS» (www.ua-experts.org). Варто зазначити, що наша організація створена ще в 2013 році випускниками вузів та викладачами і наразі масштабувалася у величезний проєкт, затребуваний державою.

Клуб створений на базі Навчально-наукового інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Наразі затверджено кодекс лідерського клубу, за яким членство в молодіжній організації відкрито для студентів усіх закладів вищої освіти України.

UA EXPERTS Leadership Club розпочав свою роботу з 1 квітня 2024 року та вже чекає на лідерів, які хочуть пов'язати своє майбутнє з державною службою та роботою в міжнародних організаціях.

Чи розглядатимете ви можливість працевлаштування студентів у приватні компанії?

На відміну від багатьох інших молодих організацій, у нас немає акценту на працевлаштуванні в приватні організації чи юридичні компанії. Основою для становлення лідера повинно бути саме бажання «грати в довгу», а не лише грошова винагорода.

Як виміряти ефективність державного службовця та, наприклад, юриста адвокатського об'єднання? Приватний юрист має на меті отримання прибутку, водночас державний службовець працює над ширшим колом завдань, адже його робота та призначення – це мінімізація бюрократичних сервісів, швидке реагування на запити, формування низки стратегічних документів міжнародного рівня, які, зокрема, забезпечуватимуть сталий розвиток для малого/середнього бізнесу, можливість отримання субсидій тощо.

Я вже не кажу про міжнародні та євроінтеграційні напрямки, які зараз є найпопулярнішими у виборів лідерів.

Як відбуватиметься прийняття до UA EXPERTS Leadership Club?

Ми поставилися дуже серйозно до цього питання. Нам потрібні студенти з серйозними намірами та високими стандартами доброчесності та особистої етики. Тому, перш за все, ми прийматимемо кандидатів за мотиваційними листами. У цих листах ми хочемо побачити чи готова людина піти на державну службу, чи готова стати лідером та чи має вона візію свого майбутнього в Україні.

Для нас принциповим є момент присяги. Кожен кандидат замість формальної заяви про вступ підписуватиме присягу «UA Experts» з таким текстом:

«Я, Чорновіл С.І., присягаю своєю гідністю та прізвищем, що:

1. Своїми вчинками та діями робитиму все можливе й неможливе для захисту української мови в Україні та за її межами, захисту незалежності України та її Державності.
2. Де б я не був та де б я не проживав, я буду вірним Україні та своїй родині!
3. Як би моє життя не складалось, я завжди допомагатиму випускникам та членам «UA Experts» в їх кар'єрному зростанні на благо Української Державності».

Деталі мають значення!

Справді, клуб орієнтований на осмислену молодь. Які переваги отримують члени клубу після приєднання?

Я переконаний, що з першого курсу уже потрібно придивлятися до таких лідерів змін. Надавати їм доступ до стажування в національних органах влади та міжнародних організаціях, залучати їх до закордонних відряджень, щоб вони вже заглиблювалися в державні процеси.

Члени клубу, перш за все, отримують доступ до можливостей працевлаштування та стажування в органах державної влади, зокрема в євроінтеграційному напрямку. Для розвитку своїх знань та лідерських навичок вони братимуть участь у менторських заходах із лідерами думок та спілкуватимуться з політиками та державними діячами під час бізнес-сніданків.

Окрім того, члени клубу отримують можливість стажування не лише в державних органах України, але і в ООН та інших міжнародних організаціях.

Ми плануємо виховати з членів клубу потужних лідерів, які працюватимуть на користь держави та гідно представлятимуть її інтереси за кордоном.

Чи є у вас ініціативи, спрямовані на громадян, які залишилися за кордоном?

Зараз справді багато українців розкидано по світу. Куди не приїдеш, чуєш рідну мову, бачиш знайомих людей.

У цьому питанні наша позиція проста та чесна: ми не плануємо агітувати людей негайно повертатися до України або закривати очі на їх існування. Навпаки, ми хочемо об'єднати та згуртувати нашу діаспору за кордоном. Саме тому «UA EXPERTS» відкриває представництво в Канаді. Відповідні домовленості вже досягнуті. Тож запрошуємо українців Канади до співпраці!

Яким ви бачите сучасне лідерство? Що хотіли би побажати нашим молодим лідерам?

Пройшовши шлях від головного спеціаліста до заступника міністра та радника Віцепрем'єрки з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України, я ніколи не жалкував щодо свого вибору. Жити і працювати задля того, щоб люди жили краще, мали повагу й толерантність до себе та один до одного – це і є про сучасне лідерство.

Скажу словами мого натхненника В'ячеслава Чорновола:

«Дай, Боже, нам любити Україну понад усе сьогодні – маючи, щоб не довелося потім гірко любити – втративши».

Бути лідером у своїй Державі

Безумовно, кожен президент – лідер, але не кожен лідер повинен бути президентом, щоб змінити суспільство на краще.

Кожен день – час стати лідером. Для себе, для своїх друзів і близьких, для студентського колективу університету або колег на роботі. Час стати лідером для своєї держави, і це лідерство починається з невеликих кроків – прагнення до перемоги, до європейського майбутнього України.

Спільна діяльність людей характеризується такими компонентами, як спільна мета, конкретні завдання, спільний мотив, спільні дії та спільний результат. Коли велика кількість людей об'єднується заради досягнення єдиної мети, виникає природня потреба в координаторі цих зусиль. Лідер постає багатогранною особистістю: натхненником, планувальником, керівником, радником, але перш за все він є "рівним серед рівних", адже лідерство – це не про бездумне підпорядкування «підлеглих» наказам, а високе мистецтво спрямувати людей на максимально ефективне виконання завдання, яке об'єднує команду, надихнути їх на повну реалізацію свого потенціалу заради досягнення спільної цілі.

Мета лідерства – це не лише продуктивність і сталість, як прийнято вважати, а також зміни і розвиток: адже що вищим є рівень лідера, то важче утримати цю позицію. Існує піраміда лідерства, яка починається зі «стану» – коли люди підпорядковуються керівнику просто тому, що його призначили, і закінчується «вершиною» – коли за людиною йдуть тому, що бачать в ній особистість, яка дійсно здатна змінити світ. Будь-який лідер, що лише починає свій шлях, повинен пройти не один етап піраміди лідерства, проте кожен наступний із цих етапів – «відносини» (коли люди добровільно прямиують за лідером, з яким склалися хороші міжособистісні відносини), «продуктивність» (повага до лідера, тому що він приносить користь спільній справі), «розвиток» (люди йдуть за лідером, бо він багато чого зробив і робить для спільної мети) – закріпить його позицію в суспільстві та допоможе віднайти правильний вектор руху вперед і команду, яка щиро підтримуватиме ініціативи.

Анна Крижанівська
президентка клубу
«UA EXPERTS Leadership Club»

Молоді лідери – це саме те, чого потребує світ сьогодні, зокрема й Україна, адже, на протиположність традиційним переконанням про виняткову важливість досвіду, отриманого з віком, свіжі й інноваційні ідеї та погляди на суспільні процеси є набагато пріоритетнішими в еру глобалізації та певної нестабільності. Саме цей факт є підставою створення різноманітних молодіжних громадських об'єднань, молодіжних дорадчо-консультативних рад при органах державної влади, а також встановленням Законом України «Про зайнятість населення» квоти робочих місць для працевлаштування молоді органами місцевого самоврядування.

У наш час молоді лідери та експерти цінуються також і тому, що мають ширший світогляд та є традиційно відкритішими до нових можливостей, про що свідчать численні опитування на тему підтримки євроінтеграції українцями, в яких молодь стабільно демонструє вищий рівень небайдужості до членства України в ЄС.

Звісно, в умовах війни в Україні, не кожен може глибоко продумати й ретельно вибудувати свою життєву стратегію, що є ключовим етапом на шляху до опанування лідерських навичок та їхнього активного використання. Це спонукає людей прагнути до чогось більшого, до можливості, яка гарантує хоча б якийсь рівень певності та безпеки. Тому постійне самовдосконалення і здобуття нових знань та вмінь, а також їхня подальша імплементація у власні перспективи допомагає вибудувати фундамент лідерської позиції. Що, як не запозичення іноземного досвіду, приходить у такому випадку на порятунок?

Лідер українського суспільства розділяє європейські цінності, які вже понад 10 років впроваджуються в нашій країні. Оскільки Європейський Союз засновує свою діяльність на таких цінностях, як: людська гідність, свобода, демократія, рівність, верховенство права та права людини – Україна, по суті, щоденно реалізує всі ці принципи, захищаючи цивілізований світ від держави-агресора.

«Озирніться навколо – і ви знайдете такі приклади лідерства, відважності, служіння серед своїх родичів чи друзів, знайомих чи колег. Ви й самі можете бути таким лідером. Або стати ним. Бо ця війна – також час чесних відповідей про себе, свої цінності та переконання. Час, коли потрібно брати на себе відповідальність та перемагати», – зазначає Севгіль Мусаєва, головна редакторка «Української правди», під час оголошення списку 100 українських лідерів в умовах війни в листопаді 2023 року.

Ціннісно-орієнтований лідер усвідомлює, що його переконання є орієнтиром для послідовників і саме цими принципами потрібно керуватися при прийнятті рішень, щоб здобути довіру та легітимність у суспільстві. Розуміння важливості цього аспекту допомагає створювати більш справедливий і відкритий світ, де лідери працюють не лише на користь собі, а й для великого спільного блага. Європейські цінності формують людину як провідника свого оточення в ширше суспільство, що сприяє процесу євроінтеграції.

Усе перелічене створює образ лідера українського суспільства, яким може стати будь-яка небайдужа до майбутнього своєї країни людина. Доволі широке коло діячів інформаційного поля України, а саме: студенти, активна молодь, представники органів місцевої влади та вже впізнавані лідери громадянського суспільства, – можуть таким чином безпосередньо посилити свою роль та зробити власний внесок у процес європейської інтеграції України. Активна позиція таких людей, безперечно, робить європейське майбутнє держави ближчим, адже лідери суспільства допомагають зрушити з місця переговорний процес нашого вступу до ЄС та гармонізацію українського правового й соціального поля з європейським.

Тому лідером може стати кожен, важливо зробити перший крок: нехай це буде проведення просвітницького заходу для однолітків у вашому навчальному закладі, робота в громадській організації чи заснування власної команди, яка змінить Україну на краще!

Наші партнери:

Наші контакти:

Слідкуйте за подіями та новинами на нашій сторінці в Facebook

Слідкуйте за подіями та новинами на нашій сторінці в Instagram

ua-experts.org

Проект Response and Prevention

Проект Mentoring for Leaders

вул. Трьохсвятительська,
буд. ІІВ, Київ, Ukraine

info@ua-experts.org

#ActingForSurvivors

За підтримки Фонду Організації Об'єднаних Націй
у галузі народонаселення в Україні (UNFPA)